
PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU 04.07.2014

YN BRESENNOL - Y Cyngorydd Angela Russell (Cadeirydd)
Y Cyngorydd Mandy Williams-Davies, (Is-gadeirydd).

Y Cyngorwyr:- Cyngorydd Annwen Hughes, Eric M. Jones, Dilwyn Morgan, Linda Morgan, Tudor Owen, Nigel Pickavance, Gruffydd Williams, Robert J. Wright ac Eurig Wyn

SWYDDOGION: Arwel Ellis Jones (Uwch Rheolwr Gwasanaeth Comisiynu Corfforaethol), Lowri Haf Evans (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu)

HEFYD YN BRESENNOL:

- i) Mewn perthynas ag eitem 5 ar y rhaglen -- Y Cyngorydd John Wyn Williams – Aelod Cabinet Cynllunio, Aled Davies (Pennaeth Rheoleiddio) a John Reynolds (Uwch Reolwr Gwarchod y Cyhoedd
- ii) Mewn perthynas ag eitem 6 ar y rhaglen - Aled Davies (Pennaeth Rheoleiddio), Bethan Rowlands (Rheolwr Cludiant Integredig)

YMDDIHEURIADAU: Cyngorydd Stephen Churchman, Caerwyn Roberts a Gethin Glyn Williams,

1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol.

2. COFNODION

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod diwethaf a gynhaliwyd ar 13 Mai, 2014 fel cofnod cywir o'r cyfarfod.

3. ARCHWILIAD MANWL YR ASIANTAETH SAFONAU BWYD AR DREFNIADAU CYNGOR GWYNEDD AR GYFER GORFODI DEDDF DIOGELWCH BWYD 1990: 6 A 7 MAWRTH 2014

- (a) Cyflwynwyd adroddiad gan yr Aelod Cabinet Cynllunio yn nodi canfyddiadau'r archwiliad.. Cydnabuwyd nad oedd yr adroddiad yn un braf i'w ddarllen gan y darganfuwyd nifer o achosion difrifol o ddiffyg cydymffurfiaeth. Pwysleisiwyd mai archwiliad ar drefniadau mewnol y Cyngor yn unig oedd dan sylw ac nid busnesau unigol.
- (b) Cafwyd gwybodaeth ychwanegol gan Uwch Reolwr Gwarchod y Cyhoedd yn nodi bod yr Adran wedi ymateb ar fyrder i'r archwiliad gyda chynllun gweithredu eisoes wedi ei gwblhau ac yn weithredol erbyn y laf o Orffennaf 2014. Eglurwyd bod gwendidau yn systemau presennol y Cyngor e.e., ffurflenni angen eu diweddarau, systemau angen eu moderneiddio ac er bod adnoddau ychwanegol wedi eu rhoi i'r adran ni chafodd hyn yr effaith a ddymunwyd. Cydnabuwyd gan y Pennaeth Rheoleiddio bod targedau rhifol yn cael eu cyflawni, ond bid y dulliau gweithredu a threfniadau rheolaethol yn gadael y Gwasanaeth i lawr.
- (c) Mynegodd Pennaeth y Gwasanaeth bod y sefyllfa yn un sydd yn cael ei chymryd o ddifrif a bod rhaid rhoi sylw i drefniadau rheolaethol a phrosesau. Er bod nifer o argymhellion adroddiad 2011 wedi eu gweithredu cytunwyd efallai bod gormod o bwyslais yn cael ei roi ar dargedau rhifol ac nid ar sicrhau trefniadau cadarn.
- (ch) Yn y drafodaeth ystyriwyd y materion canlynol.
 - i. Nodwyd bod brosesau wedi methu a rhaid i'r Gwasanaeth gael prosesau cywir a chadarn yn eu lle. Rhai gweithdrefnau wedi bod yn eu lle ers 2007 ond heb eu diweddarau.

Cadarnhaodd y Cynghorydd John Wyn Williams fod Archwiliad mewnol yn ymateb i gais gan y Panel Cyflawni (Cynladwyedd ac Amgylchedd) i archwilio i'r diffygion yn yr elfen yma o waith y Gwasanaeth. Mynegwyd hyder yn staff llinell flaen y Gwasanaeth, ond nid i brosesau gwaith, trefniadau rheoli ac elfennau technegol.

- ii. Cydnabuwyd bod yr Adran wedi synnu bod cynifer o faterion yn ymddangos yn annigonol wedi cyfnod byr o archwilio'r ddau bwnc. Cadarnhaodd y Pennaeth A'r Aelod Cabinet eu bod yn ystyried gwahodd awdit llawn o'r Gwasanaeth yn ehangach i geisio sicrwydd nad oes gwendidau tebyg mewn rhannau eraill.
- iii. Mynegwyd pryder bod economi'r Sir yn ddibynnol ar dwristiaeth a bod canlyniadau'r archwiliad yma yn debygol iawn o godi pryderon o ran hylendid bwyd. Er mai methiant y trefniadau mewnol sydd yn gyfrifol am ganlyniadau gwael yr archwiliad gallai gael effaith negyddol ar drigolion ac ymwelwyr i'r Sir. Rhaid sicrhau bod cyfathrebu clir gyda'r wasg cyn rhyddhau ymatebion ffurfiol y Cyngor.
- iv. Nodwyd bod angen cael rhaglen glir a chadarn gyda dyddiadau penodol i fodloni'r Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) bod gweithrediad pendant yn cael ei wneud. Nid oes disgwyliad i'r Cyngor Dderbyn ymateb gan yr ASB o gynnwys y cynllun gweithredu ond roedd trafodaeth barhaus gyda hwy ynglŷn â phriodoldeb ymateb y Cyngor. Rhaid sicrhau bod y cynllun gweithredu yn cyfateb i anghenion yr ASB.

Eglurodd Uwch Reolwr Gwarchod y Cyhoedd, sydd yn arwain ar y rhaglen waith, bod y gofynion sydd yn codi o'r archwiliad yn benodol iawn ac maent yn ofnion syml sydd ddim yn agored i drafodaeth. Adroddwyd bod Grŵp Tasg a Gorffen wedi ei sefydlu i gydlynu'r gwaith a phenodiadau dros dro wedi eu gwneud i ymateb i'r sefyllfa o ran cynnal gwasanaethau llinell flaen tra mae adnoddau yn cael eu cyfeirio at ymateb i ganfyddiadau'r archwiliad. Rhaid newid y gweithdrefnau yn gyflym. Yr uned yn ymwybodol o'r hyn sydd angen ei wella, felly pwysig peidio oedi.

- v. Nodwyd na fydd cais yn cael ei wneud am adnoddau ychwanegol i wella'r sefyllfa. Ni ddylid gweld effaith ar y gwaith o ddydd i ddydd, ond rhagwelir rhai materion yn llithro wrth i gyfrifoldebau a swyddogaethau rheolwyr a swyddogion newid i ymateb i argymhellion yr ASB.
Nodwyd bod nifer o welliannau eisoes wedi eu rhoi ar waith a bod gwaith yn mynd rhagddo i gyflawni'r holl welliannau erbyn y dyddiad targed.

PENDERFYNWYD MYNEGI SIOM GWIRIONEDDOL Y PWYLLGOR GYDA'R ADRODDIAD A GOFYN AM ADRODDIAD YN ÔL I GYFARFOD NESAF Y PWYLLGOR AR Y CYNLLUN GWEITHREDU O'R CYNNYDD ARNO GAN WAHODD SWYDDOG O'R ASiantaeth SAFONAU BWYD I GYNGHORI'R PWYLLGOR AR EFFEITHIOLDEB Y CYNLLUN GWEITHREDU.

4. DIWEDDARIAD GWASANAETHAU BWS YN ARDAL ARFON

- (a) Cyflwynwyd adroddiad yr Aelod Cabinet Amgylchedd yn amlinellu effaith penderfyniad Cwmni Padarn Bus Ltd i derfynu masnachu a darparu gwasanaethau cludiant yng Ngwynedd. Nodwyd yn yr adroddiad y camau a gymerwyd i sicrhau bod gwasanaethau'n parhau a'r modd y bydd yr Adran Rheoleiddio, drwy'r Uned Cludiant Integredig, yn ymdrechu i reoli'r cyllid dros y misoedd nesaf.

Amlygwyd gwerthfawrogiad yr Aelod Cabinet i staff Gwasanaeth Trafnidiaeth a staff yr Uned Cludiant Integredig yn benodol, am y gwaith clodwiw a wnaed i leihau'r effaith ar drigolion Gwynedd. Diolchwyd i staff adrannau eraill, yn enwedig Cyllid a Chyfreithiol sydd wedi eu cefnogi.

- (b) Atgoffwyd pawb bod ystyriaethau cyfreithiol i'r mater ac ymchwiliad gan yr heddlu yn parhau, a bod yr adroddiad yn canolbwyntio ar effaith y penderfyniad ar y teithiwr, a'r effaith ar arian cyhoeddus.

- (c) Adroddodd y Pennaeth Gwasanaeth ei fod yn fwy na bodlon o ymateb y Cyngor i'r sefyllfa. Nododd mai ychydig iawn o broblemau oedd wedi codi o ystyried bod y sefyllfa yn gymhleth. Amlygwyd bod effaith y newidiadau ar y gyllideb Cludiant yn sylweddol ac yn ychwanegol eleni gwelir lleihad mewn grant Llywodraeth, cynnydd mewn costau tendro ardal Arfon a chostau yng nghynnydd darpariaeth Addysg.
- (ch) Yn y drafodaeth, ystyriwyd y materion a ganlyn.
- i. Cytunodd y Rheolwr Cludiant Integredig i ddarparu gwybodaeth i gynghorydd unigol ar y sybsidi a oedd wedi ei dderbyn gan y cwmni. Pwysleisiwyd bod contractau Padarn wedi dod i ben.
 - ii. Nodwyd nad oedd yr Adran yn ymwybodol o'r sefyllfa cyn mis Mawrth 2014 a ni chafwyd unrhyw argraff o'r broblem cyn i'r mater ddod i'r amlwg. Nodwyd nad oedd Archwilio Mewnol nac Adran Archwilio'r Llywodraeth yn ymwybodol o'r sefyllfa chwaith.
 - iii. O ran costau ychwanegol, nodwyd bod tendrau byr yn tueddu i fod yn llai cost effeithiol na thendrau hir dymor, ond nid oedd opsiwn arall i gyfarch y sefyllfa ar y pryd i gynnal y gwasanaeth. Y bwriad yw y bydd y Gwasanaeth Trafnidiaeth yn ail dendro'r holl wasanaethau addysg oedd yn cael eu darparu gan gwmni Padarn yn ystod yr Haf. Yn dilyn yr ail dendro, bydd cyfle i gynnig contractau mwy hir dymor gyda'r gobaith o dderbyn prisiau mwy cystadleuol fydd yn y pendraw yn lleihau'r gost i'r trethdalwr.
 - iv. O ran cwtogi gwasanaethau i'r dyfodol, nodwyd bod opsiynau ar gyfer siapio dyfodol y gwasanaeth cludiant a'r penderfyniad o ddefnyddio'r matrices cludiant yn cael eu hystyried gan yr Aelod Cabinet (Amgylchedd) yn yr wythnosau nesaf. Bydd yn cyflwyno ei argymhellion terfynol i'r Pwyllgor ym mis Rhagfyr. O ran cludiant addysg, cyfrifoldeb yr Uned Cludiant Integredig yw caffael gwasanaethau yng nghyd-destun polisiau a chanllawiau'r Cyngor.

PENDERFYNWYD LLONGYFARCH YR ADRAN RHEOLEIDDIO A'R UNED CLUDIANT INTEGREDIG AM EU GWAITH A'U HYMDRECH I ADFER SEFYLLFA ANODD DRWY LEIHAI'R EFFAITH AR DRIGOLION GWYNEDD.

5. BLAEN RAGLEN WAITH CRAFFU 2014-15

- (a) Cyflwynwyd y fersiwn diweddaraf er gwybodaeth gan nodi ei fod wedi ei derbyn gan y Fforwm Craffu ac y byddai'n cael ei rhannu gyda'r Cabinet mewn cyfarfod o'r Cabinet anffurfiol i sicrhau bod cyfathrebu gwell gydag Aelodau'r Cabinet o ran amserlen y materion sydd i'w craffu. Atgoffwyd yr Aelodau mai rhaglen fyw oedd y rhaglen waith fyddai modd ei diweddarau os bydd angen.
- (b) Nodwyd bod Cyfarfod Blynyddol Trosedd ac Anrhefn wedi symud o Medi i Rhagfyr
- (c) O ran yr ymchwiliad posib i ddigartrefedd nodwyd y dylid cyflwyno briff (drafft) i'r cyfarfod nesaf ac enwebu aelodau a swyddogion i gefnogi'r ymchwiliad pan fydd ymchwiliad cyfredol i gludiant Addysg Ôl -16 yn dod i ben.

PENDERFYNWYD DERBYN Y RHAGLEN WAITH.

Diolchwyd i bawb am eu cyfraniad

Dechreuodd y cyfarfod am 10:30am a daeth i ben am 1:00pm